

BRASSÓ.

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E M K E. brassómezei választmányának és a Brassói Magyar Polgári Körnek

hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint háromszor: kedden, csütörtökön és szombaton.

Szerkesztőhely: Iroda

Brassó, Kolostor-utca 26. sz. alatt.

hova a lap azonnali részlet illető költsémeinek intézkedése.

Feladvány: kérészetű.

Dr. WEISZ IGNÁCZ.

Készítők vissza nem adhatók.

A lap kiadó-hivatala:

Brassó, Kolostor-utca 26. sz. a.

Idő küldendő az előfizetők pénzét és hirdetések díját.

Gróf Bethlen miniszter Brassóban.

Legyen üdvözölve e megyében, melynek lakossága öröm- és hálátel kebelből üdvözlönyöz ünnep, halálhírnyör szerencsés körében tisztelhet gróf Bethlen Adorát, nagy közgazdasági életnek egyik kiváló tényezőjének, a földművelésnek m. kir. miniszterét.

Legyen üdvözölve e városban, a mely az ő emelkedett gondolkodásának, széles látókörének, a közjóra irányzott bugyó tervekneknek s alkottaiban gazdag államférfi működésének maradványait, hangosan beszélő bizonyítékait részben magán az őron időből írja, midőn a mostani miniszter e megye kormányzatát főispáni állásban a lakosság tisztelte, bizalma és szeretete által környezve teljesítette.

De az alkotások által követelt hálás tisztelő és örömetér egy vonatkozás mellett gróf Bethlen miniszter brassói látogatásának mindig kiváló a jelentősége, nemcsak e megye közgazdasági viszonyaira, hanem különösen is politikai és társadalmi közéletére nézve.

Nagy a jelentősége azért, mert ily látogatás alkalmával megyéknek és városoknak nemzeti egyet és együgyűen érdeklődik az országon tisztelettel és haragos lelkesedéssel éreztek lévőn átvágva, a közös érdekelmen nemzeti egyetűség tudatát demonstrálják államférfi, melynek szükség szerűen fennmaradó jelei a közjő ápolására magán hitvatva.

Ez pedig közgazdasági viszonyaink emelésében nyilvánvaló különösben.

Mert ha merülhetnek is fel politikai kérdések, melyeknek teljes összláng nem nyilvánvaló: csak uellet és csak dacára az általános érdeklődés és törekvés

tárgyat a közgazdasági viszonyok ápolása és fejlesztése kell hogy középre.

S most, midőn az európai államok életében a jelenkor méltán lehet a közgazdasági lázas fejlesztési korának nevezni, természetesen, az hogy mind nemzet teljes erőfeszítéssel igyekezik azon, hogy szellemi emelkedésének alapját, anyagi jólétének, megalkotásának feltételeit kedvezőbbé alakítsa s így magát e téren letehetősség függetlenesse.

S természetesen és öszserő, hogy e törekvés elő sorban a közgazdasági hármas tényezőjével: a földművelésnek, iparnak és kereskedelemnek harmadikján fejlesztésére s azoknak egymással szoros összefüggésbe hozására irányul, hogy az eredmény egyik vagy másik terülesten ágnak igazodása és a termelési viszonyok gyakori változása mellett is minél jobb lehessen és állandóbb maradjon.

S gróf Bethlen miniszternek megyéknek és városoknak, közgazdasági viszonyaink iránti meglehetősen s állandó érdeklődése s államférfi tapasztalatának abban látjuk egyik kiváló jeleit, hogy az előbb jelezte általános közgazdasági érdeklődés vezérrelve, éppen csak tiszteli meg e megyét látogatásakor, midőn hazánk délkeleti részében a dörög seholnyik a közgazdasági élet egyik oly fontos tényezőjének, a közlekedésnek hódító terjedését ünnepeli.

Az ország jelentősége azonban többös, nemcsak a szomszédos megyék azonos gazdasági érdeke miatt hanem a megye gazdasági tényezőinek egymásra ható s egymástól elválaszthatlan viszonyainak állogva is.

A közlekedésnek ugyanis most állandó ujjaz eszköze egyaránt van hivatala s szomszédos megyék gazdasági állapotának emelésére.

Elég erre fölemlíteni, hogy a földművelésnek az alkalmazott tudományok kiállítására, s a gépészetnek e téren mindmáig terjedő terelgelésére, a kereskedelemmel pedig a vasúti közlekedésnek — megfelelő kulturális viszonyokkal bíró területen — terjesztésében, mily nagy mérvben hatnak a közgazdaság ama két ágának fejlődésére, s mennyire fozakoznak a versenyképességet fokozás, s mily jótékony hatással vannak az ipari élet fejlesztésére.

Nagyon időszerű tehát a közgazdasági egyik ágának, a földművelésnek miniszterének éppen azon időre kitűnő látogatása, midőn a közgazdaság másik ágának összhangzatos fejlesztése egész szélesség érzett, mondjuk: kétségkívűl lett, midőn a háttérrel ipari termelés érdekében a háttérrel érdeklődés és állandóságnak akcióba lépett: a szakminisztérium látogatása életének az érdeklődő buzgalma, a mely hivatala gazdasági versenyképességgel fokozni.

S annál többet remélünk az ily látogatás messze terjedő hatásától, mert megvagyunk a föld gyödrére, hogy a míg a közgazdaságunk mindana különbözőségével a melyek együttműködésre vannak utalva, a gazdasági élet gyakorlati terén nem találkoznak: addig nemcsak általános, hanem helyi gazdasági viszonyaink állandósága és rendszeres fejlesztéséről szó sem lehet.

Az leend csak egy új korszak, hazánk délkeleti közgazdasági élet felvirágzásának kezdete, a midőn az egymásra utalt szomszédos megyék gazdasági tényezői a gazdasági eszközök birtokában, az önzórlan s ezen alólóló tetterő és alkotó képesség egész erővel lépnek együttesen akcióba.

han elhagyott: nem volt seki, a ki veink töredék volt.

Magyarország minden ember tartozik valami erkölcsi testületnek, csak a magyar zsidó sehog; csak az itt vidékben működő a társadalom közlemben, versenyében; ha az megakart, ha a nyomorítóká lett, csak annak nem volt, ha egyenlőtlenség állott. Pedig Magyarországon tanítással foglalkozik mintegy 20-24 ezer nő.

Ennyi existenciának nem volt biztos alapja; ennyi munkás, szellemileg munkát ember közt nem volt semmiféle erkölcsi testület. Mert a nyagdíjra jogszólott tanítónők száma ezen számnak aránylag csak a tizenötödik része.

Akor, egy 1888-84-ben, kezdte néhány ján emberbört a társadalom figyelmét erre az elárított tenger, előjeleket, hánnyat írt társadalmi ólomra.

Néhány hónapja agitálás megteremtette a „Mária Dorothea Egyesületét”, a magyar tanítónők egyesületét.

Ez részvetés megteremtésében a magyar társadalom jobbjai: részben a nagy, nagyobb részben a szellem és a szív erővel, nagyobb részben a szellem és a szív erővel, és akalt egy messeli királyszász, a

Belföld.

Feladó érdekes anyag a diskusszióknak a tartalmát. Meglátás szerint a feladatok a magyar delegáció hadügyi albizottsága a galiczi erődítményekről.

A krakkói és przemnyi erődítményekről való szó, arról a kité az orosz erőkre, ha belőz monarhiának. A hadügyi miniszter és közegei abban a helyzetben voltak, hogy ezt illetőleg fontos nyilatkozatokat tettek, melyeket azonban a föld természeténél fogva nem lehet nyilvánosságra hozni. De azt szabad konstataálni, hogy a nyilatkozatok a bizottságok ülésénél meggyőzték az orosz erődítmények szükségességét és átkészítését voltáról, a mint nem is vonatkozik a bizottság az e cím alatt kelt összeget engedélyezni. A krakkói és przemnyi erődítmények képzék azt a vas bástyát, mely az orosz seregek esetleges betöréseinek az első a legnyilvánosabb akadályt állja az útjába. E várak megépítésétől előrelőle érjelt a legbiztosabb háborúban sok ritg, azt van az egész hársítást kimenetel. Előzetet tehát mit sem bízhatott fel a magyar delegáció e szükséglet ellen és csak arról volt szó, hogy meggyőztető információkat kapjunk a hadügyi kormánytól, először hogy a munkálatok fogatásának nem töröknek sietve, hanem tekintetbe veszik a monarchiát két államnak pénzügyi helyzet-

a ki az elhagyottaknak partját fogta, a ki fénys neműt vett a logonómusoké existenciának: József főhercegnak leánya. Mária Dorothea főhercegné, feljuttatott József főhercegnének és fánköli kelt nének, az idősebb Mária Dorothea főhercegnének szívesen unokája, vállalta elő fénssége, atyja engedelmével az egyesület vezetőségé és az ő díjazás alatt működnek az egyesület érdekében a főváros társadalmi legelőkelőbb helyei, díkok gróf Csaky Albinéval, a közgazdasági miniszter nejével; s működnek belső, okos és őszinte emberbarátok, a kik ezen egyesület hűdörög: és áldások voltak méltányolók képek.

Mert mind ezeket töltött maga elő ezen egyesület?

Az alapbizottság értelemében, a magyar tanítónők és nevelők erődítmények előállítását, ez egyik: „a nemzeti névelés ügyének társadalmi utat való fejlesztését”, ez a másik és majdnem fontosabb az, a melynek az első főfődn csak eszköz, és a mely jogot ad az egyesületnek, hogy a társadalmi támogatásból folyomódjék az utadój, hogy Magyarországon a nevelés rendkívül alacsony állat, ha nem a nevelés rendkívül alacsony állat, a nevelésről ültetők sehol a művelt nemre-

TÁRSZÁMA.

A „Mária-Dorothea-Egyesület”.

— A „Brassó” eredeti társasága —

Mai napján, mikor komambórra teremnek az egyesület, magában miniszter szent boradályjával vesztik tudomány egy új egyet alakulását és így képelem, hogy a miniszter is nem egy rossz uramatyának, vagy asszonyfőnöknek borsózdott egyé a háta; — egydőlőn, ilye me megint egy az egyesület, a mely lényét tart az ő áldozatkészségére (itt talán ösztönöszerűleg a szavakhoz is kapott); azért, mert róla is az utazás a közvélemény, hogy a „nemzeti emberbarát”, vagy „hazánk” vagy „áldozatkész”, vagy a „közjót iránt érdeklődő”, polgári, vagy pedig „átitődő” közt tartozik; a mely pedig tisztelt epithetionak ilyen alakulati alkalmakkor tudvalevőleg keseres áldozattal: irassal kell megvásárolni; és a jótékonyan exekutori könyöröltemi hajléka és a szegény díjazat: a mit elég bántócska annak az egy személyi együgyűségnek, mikor magat bántócskát az ember.

Ez tudom — művészetek hírtelen alkóp-

